

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 542/2024-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa 1. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného zákonným zástupcom [REDAKOVANÉ], a 2. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], právne zastúpených JUDr. Evou Hencovskou, advokátkou, Bajzova 2, Košice, proti postupu a uzneseniu Okresnej prokuratúry Košice II č. k. 4Pv 474/23/8803-6 z 3. apríla 2024 a proti postupu a upovedomeniu Krajskej prokuratúry Košice č. k. 4Kn 79/24/8800-2 z 3. júna 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 31. júla 2024 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na ochranu pred zasahovaním do práva rodičov na starostlivosť o dieťa a jeho výchovu podľa čl. 41 ods. 1 a 4 ústavy, základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením okresnej prokuratúry a postupom a upovedomením krajskej prokuratúry označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnej prokuratúre na ďalšie konanie, priznať im primerané finančné zadostučinenie 5 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v 2. rade (otec maloletého sťažovateľa v 1. rade) podal trestné oznámenie pre podozrenie z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, uznesenia Mestského súdu Košice sp. zn. 12P/41/2023 z 13. júla 2023 o neodkladnom opatrení (vykonateľného 2. augusta 2023 a právoplatného 18. augusta 2023), podľa § 349 Trestného zákona, keďže v dňoch 14. augusta 2023 a 28. augusta 2023 nedošlo k realizácii styku sťažovateľa v 2. rade

s maloletým sťažovateľom v 1. rade v zmysle právoplatného a vykonateľného neodkladného opatrenia. Vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, odboru kriminálnej polície uznesením ČVS:ORP-1347/2-VYS-KE-2023 z 30. januára 2024 trestné stíhanie zastavil podľa § 215 ods. 1 písm. b) a ods. 4 Trestného poriadku z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, keďže podľa jeho názoru nedošlo k naplneniu objektívnej (nebol nariadený výkon neodkladného opatrenia, nebola podaná výzva na vykonanie neodkladného opatrenia, k zabezpečeniu výkonu tohto rozhodnutia neboli zo strany súdu uplatnené žiadne opatrenia) ani subjektívnej stránky (nebol preukázaný úmysel podozrivej matky neodovzdať maloletého sťažovateľa v 1. rade sťažovateľovi v 2. rade) skutkovej podstaty stíhaného prečinu.

3. Proti uzneseniu podal sťažovateľ v 2. rade (ako poškodený) sťažnosť, ktorú prokurátorka okresnej prokuratúry napadnutým uznesením ako nedôvodnú zamietla podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Stotožnila sa so záverom, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, sa stal, no nie je trestným činom pre nedostatok naplnenia subjektívnej stránky. Vykonaným dokazovaním bolo dostatočným spôsobom preukázané, že v konaní matky absentovalo úmyselné zavinenie, a primárnym dôvodom, prečo k odovzdaniu maloletého sťažovateľa v 1. rade nedošlo, bola jeho obava, že ho sťažovateľ v 2. rade vezme do Španielska a k matke sa už nevráti.

4. Na základe žiadosti sťažovateľa v 2. rade o preskúmanie postupu prokurátorky prokurátor krajskej prokuratúry po preskúmaní dozorového spisu i vyšetrovacieho spisu [na základe príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky por. č. 11/2019 z 28. novembra 2019 (ďalej len „príkaz generálneho prokurátora“)] sťažovateľovi v 2. rade napadnutým upovedomením oznámil, že uznesenie vyšetrovateľa o zastavení trestného stíhania, ako aj uznesenie prokurátorky o zamietnutí sťažnosti boli vydané v súlade s § 176 ods. 1 a 2 Trestného poriadku a nezistil skutočnosti odôvodňujúce prijatie opatrenia v trestnej veci. Na doplnenie poukázal na prvoradý záujem dieťaťa, ako aj právo dieťaťa byť vypočuté v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa, judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Európskeho súdu pre ľudské práva, zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), ako aj Civilného mimosporového poriadku. V tejto súvislosti v okolnostiach prejednávanej veci odkázal na lekársku správu psychiatrickej ambulancie Univerzitnej nemocnice Louisa Pasteura v Košiciach z 29. júna 2023 a správu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Košice z 8. augusta 2023. Prokurátor krajskej prokuratúry rovnako konštatoval nepreukázanie naplnenia subjektívnej stránky skutkovej stránky prečinu.

II.

Argumentácia sťažovateľov

5. Napadnuté uznesenie a upovedomenie považujú sťažovatelia za arbitrárne, neodôvodnené a rozporné s účelom a zmyslom Trestného zákona, keďže orgány činné v trestnom konaní založili svoje závery na okolnostiach, ktoré im neprináleží skúmať a ktoré nemôžu byť dôvodom na zastavenie trestného stíhania. Boli povinné vysvetliť, prečo skutok nenapĺňa všetky znaky trestného činu, nie odôvodniť zastavenie trestného stíhania vôľou maloletého sťažovateľa v 1. rade. Okresná prokuratúra sa podľa sťažovateľov nevysporiadala s argumentáciou sťažovateľa v 2. rade týkajúcou sa stavu, v akom sa maloletý sťažovateľ v 1. rade nachádzal, keď sa mal uskutočniť kontakt (nebol oblečený, pobalený, najedený, matka nekomunikovala, neotvorila dvere sťažovateľovi ani privolanému príslušníkovi polície). Záver, podľa ktorého matka mala záujem,

aby sa styk uskutočnil, nemá podľa sťažovateľov oporu vo vykonanom dokazovaní. Nestotožňujú sa ani s názorom o nepatrnej závažnosti skutku vzhľadom na výdaje súvisiace s vycestovaním zo Španielska na Slovensko.

6. Krajskej prokuratúre sťažovatelia vytýkajú, že orgánom činným v trestnom konaní neprináleží skúmať vôľu maloletého, pretože by tým svojvoľne nahrádzali či preskúmavali rozhodnutia rodinných súdov. Najlepší záujem dieťaťa musí byť hľadiskom prvoradým, no nie jediným a je potrebné ho vyvažovať s ostatnými oprávnenými záujmami (jedným z nich je aj záujem dieťaťa byť v starostlivosti oboch rodičov).

7. K neoprávnenému zásahu do rodinného života (namietané porušenie čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 1 dohovoru) došlo podľa sťažovateľov nesplnením pozitívneho záväzku štátu zabezpečiť účinnú ochranu práv a slobôd jednotlivca v primeranej lehote. Keďže v dôsledku neexistencie meritórneho rozhodnutia sa zhoršuje postavenie dotknutého rodiča, rozvíjanie vzťahu s dieťaťom je v súvislosti s uplynutím času podstatne sťažené. Odlúčenie medzi sťažovateľom v 2. rade a sťažovateľom v 1. rade trvá od júna 2023. Orgány činné v trestnom konaní namiesto vyvedenia trestnoprávnej zodpovednosti čakali na začatie vykonávacieho konania, aj keď takýto postup je v rozpore so zákonom (§ 349 Trestného zákona), dochádza ním k stieraniu rozdielu medzi inými formami rozhodnutí súdu a neodkladnými opatreniami (ktoré musia byť realizované okamžite).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv sťažovateľov označených v bode 1 tohto uznesenia napadnutým postupom a uznesením okresnej prokuratúry (o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania) a postupom a upovedomením krajskej prokuratúry (o výsledku preskúmania postupu prokurátorky) a ich nesprávnym záverom o nenaplnení subjektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia a prihliadaním na vôľu maloletého, v dôsledku ktorého považujú sťažovatelia napadnuté rozhodnutia za nedostatočne odôvodnené a arbitrárne a zasahujúce do ich práva na ochranu rodinného života.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým postupom a uznesením okresnej prokuratúry:

9. V súvislosti s touto časťou ústavnej sťažnosti sťažovateľov ústavný súd pripomína, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu.

10. Sťažovateľ v 2. rade podal vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresnej prokuratúry žiadosť o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodovania, o ktorej konala krajská prokuratúra v zmysle príkazu generálneho prokurátora. Príkaz je vyjadrením osobitného oprávnenia generálneho

prokurátora podľa § 10 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) vydávať príkazy, pokyny a iné služobné predpisy, ktoré sú záväzné pre všetkých prokurátorov, právnych čakatel'ov prokuratúry, asistentov prokurátorov a ostatných zamestnancov prokuratúry. Také oprávnenie má osobitnú povahu vo vzťahu k ostatným inštitútom zákona o prokuratúre, a keďže je príkaz pre prokurátorov záväzný, je postup podľa neho (čl. 6 ods. 4 príkazu spolu s nadväzujúcimi ustanoveniami zákona o prokuratúre) právnym prostriedkom na ochranu základných práv a slobôd podľa § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) (porov. IV. ÚS 317/2022).

11. Sťažovateľ v 2. rade teda využil možnosť podania prostriedku na ochranu svojich práv a práv maloletého sťažovateľa, ktorým sa mohol domáhať preskúmania napadnutého rozhodnutia okresnej prokuratúry. Krajská prokuratúra o tomto prostriedku konala, výsledkom čoho je napadnuté upovedomenie.

12. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľov v časti namietajúcej porušenie označených práv napadnutým uznesením okresnej prokuratúry odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým postupom a upovedomením krajskej prokuratúry:

13. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľov súvisí s ich nespokojnosťou s výsledkom vybavenia trestného oznámenia podaného sťažovateľom v 2. rade. Namietané porušenie základného práva na inú právnu ochranu odôvodňujú arbitrárnosťou a nedostatočným odôvodnením upovedomenia krajskej prokuratúry a v súvislosti s namietaným porušením čl. 41 ods. 1 a 4 ústavy argumentujú tým, že orgány činné v trestnom konaní napriek mareniu súdneho rozhodnutia neposkytli sťažovateľom ochranu a žiadnym spôsobom matku nepotrestali za to, že maloletého sťažovateľa uniesla zo Španielska na Slovensko a navyše zámerne a účelovo marila výkon nariadeného neodkladného opatrenia.

14. V úvode ústavný súd konštatuje, že zastavenie trestného stíhania predstavuje meritórne rozhodnutie v prípravnom konaní. Sťažovatelia už teda nemajú možnosť v konaní pred všeobecnými súdmi napádať procesné nedostatky prípravného konania.

15. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Takým orgánom môže byť aj prokuratúra. Súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je nepochybne aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, žiadajúc, aby prokuratúra uplatnila svoju právomoc vyplývajúcu z osobitného predpisu.

16. Ako správne uvádzajú aj sťažovatelia v ústavnej sťažnosti, právo fyzickej osoby na začatie trestného konania proti označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd. V ústave ani v Trestnom poriadku nie je upravené právo

jednotlivca, aby na základe jeho trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu proti označeným osobám. Ak orgány činné v trestnom konaní po zvážení všetkých okolností prípadu nerozhodli o trestnosti skutku, ktorý bol predmetom trestného oznámenia sťažovateľov, nemohli porušiť ich zákonom ani ústavou chránené práva. Nikto totiž nemá právny nárok a už vôbec nie ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu bolo vyhovené. Ak vykonané dôkazy, resp. zistenia orgánov činných v trestnom konaní, nedávajú podklad na začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní, nemôže príslušný orgán činný v trestnom konaní začať konať alebo pokračovať v konaní, prípadne nariadiť, aby sa trestné konanie začalo alebo v ňom pokračovalo. Skutok (alebo určitý dej, ktorý sa odohral) sa nestáva trestným činom len preto, lebo ho za trestný čin označí poškodený. Jednotlivec, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, zároveň nemá ani ústavou alebo dohovorom zaručené právo dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. aby orgány verejnej moci preberali alebo sa riadili ním prezentovaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (porov. I. ÚS 466/2023, II. ÚS 229/2022).

17. Ústavný súd ešte považuje za vhodné pristaviť sa pri pojmovom vymedzení charakteru napadnutého upovedomenia krajskej prokuratúry. Zo sémantického hľadiska sa upovedomením orgánu činného v trestnom konaní rozumie poskytnutie vyrozumenia o procesnom úkone (vykonanom alebo plánovanom) alebo na základe žiadosti subjektu trestného konania o tom, či je v jeho právomoci vyhovieť podaniu podávateľa a v pozitívnom prípade oznámiť mu rozsah prijatých opatrení. Ak argumenty podávateľa nemožno akceptovať, v upovedomení sa uvedú dôvody, ktoré bránia prijať ním požadované opatrenia. Pokiaľ ide o náležitosti upovedomenia, Trestný poriadok ich nepredpisuje. Samotný obsah a rozsah upovedomenia je tak ponechaný na úvahe jeho spracovateľa. Napriek tomu musí mať upovedomenie orgánov činných v trestnom konaní takú kvalitu, ktorá zodpovedá povahe procesného úkonu, ktorého sa dotýka, obsahu podania podávateľa a osobitostiam trestného konania, najmä jeho štádiu, v ktorom sa poskytuje. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené dodáva, že na inštitút upovedomenia nemožno klásť rovnaké požiadavky, aké sú v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu (resp. judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva) kladené na odôvodnenia právoplatných súdnych rozhodnutí (I. ÚS 147/2022, I. ÚS 402/2022).

18. V zmysle uvedených východísk je úlohou ústavného súdu preskúmať, či skutkové a právne závery krajskej prokuratúry, ku ktorým dospela v rámci preskúmania uznesenia okresnej prokuratúry a jemu predchádzajúceho uznesenia okresného riaditeľstva Policajného zboru, neboli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a či postup, ako aj záver, ku ktorému dospela, je z ústavného hľadiska akceptovateľný a udržateľný a zároveň, či v dôsledku tohto postupu a rozhodnutia nedošlo k porušeniu označených práv sťažovateľov.

19. Z odôvodnenia napadnutého upovedomenia krajskej prokuratúry vyplýva, že neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie právoplatných rozhodnutí. V okolnostiach prerokúvanej veci orgány činné v trestnom konaní ustálili, že vykonaným dokazovaním (výpoveď podozrivej, výpoveď sťažovateľa v 2. rade, správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, správa z psychiatrického vyšetrenia, elektronická komunikácia) bolo dostatočne preukázané, že v konaní matky absentovali znaky naplňajúce skutkovú podstatu prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia. Prokurátorka okresnej prokuratúry poukázala okrem iného na skutočnosť, že sám sťažovateľ v 2. rade sa nepokúsil upokojiť maloletého sťažovateľa cez telefón, nereagoval

na ponuku matky, aby ho vyzdvihol nasledujúci deň, a teda nevynaložil snahu (okrem dostavenia sa v prvý deň styku na miesto vyzdvihnutia a privolanie polície), aby k styku s maloletým reálne došlo. Prihliadla pritom na to, že striedavá starostlivosť v čase, keď sťažovateľ v 2. rade žil na Slovensku, prebiehala bez problémov. Uvedené ju viedlo k záveru, že dôvodom, prečo styk nebol realizovaný, boli obavy maloletého z odchodu do Španielska bez návratu k matke, nie úmysel matky v tomto styku brániť. Na základe uvedeného skutok, pre ktoré sa viedlo trestné stíhanie, sa stal, no pre nedostatok úmyslu na strane podozrivej nie je trestným činom, preto bolo trestné stíhanie zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Čiastočne dala za pravdu sťažovateľovi v 2. rade, pokiaľ išlo o nenaplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty stíhaného prečinu. Rovnako ani prokurátor krajskej prokuratúry nepovažoval za náležitý odkaz na zásadu *ultima ratio* v odôvodnení uznesenia o zastavení trestného stíhania. Nad rámec uvedeného sa prokurátor krajskej prokuratúry nestotožnil ani s odkazom prokurátorky okresnej prokuratúry na ustanovenie § 10 ods. 2 Trestného zákona, no za správny považoval záver o nenaplnení subjektívnej stránky prečinu.

20. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého upovedomenia krajskej prokuratúry (ako aj jemu predchádzajúceho uznesenia okresnej prokuratúry) s prihliadnutím na obsah ústavnej sťažnosti sťažovateľov dospel k záveru, že orgány činné v trestnom konaní sa trestným oznámením, sťažnosťou, ako aj žiadosťou sťažovateľa v 2. rade riadne zaoberali, ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedali právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace so zisťovaním naplnenia subjektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia (úmyslu podozrivej). Na rozdiel od sťažovateľa nepovažuje ich závery za zjavne neodôvodnené ani arbitrárne. Na uvedenom nič nemení ani odkaz prokurátora krajskej prokuratúry na prvoradý záujem dieťaťa, ako aj právo dieťaťa byť vypočuté v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa, judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Európskeho súdu pre ľudské práva, zákona o rodine, ako aj Civilného mimosporového poriadku, ktorý neznamená, že sa orgány činné v trestnom konaní opomenuli zaoberať úmyslom podozrivej a namiesto toho venovali pozornosť skúmaniu vôle maloletého, ako tvrdí sťažovateľ v 2. rade.

21. Ústavný súd sa už aj v minulosti opakovane vyjadril k sťažnostiam, v ktorých sa brojí proti nezačatiu trestného stíhania (II. ÚS 120/2018), a pripomenul, že základné práva a slobody sú v prvom rade ochranou jednotlivcov pred zásahmi zo strany štátnej moci. Trestné právo je formou štátnej represie. Ústavný súd chráni jednotlivcov pred represiou moci, a tak nemôže povzbudzovať represiu moci proti iným jednotlivcom. S istým nadnesením možno povedať, že ústavný súd páchatel'ov „prepúšťa“, ale „nezatvára“ ich (II. ÚS 229/2022, II. ÚS 73/2021).

22. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd je toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým upovedomením krajskej prokuratúry a namietaným porušením základného práva sťažovateľov na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a tým ani základného práva rodiča na starostlivosť o dieťa a právo dieťaťa na rodičovskú výchovu podľa čl. 41 ods. 1 a 4 ústavy, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

23. Sťažovatelia zároveň tvrdia, že porušením pozitívneho záväzku štátu (napadnutým postupom a upovedomením krajskej prokuratúry) bolo porušené aj ich základné právo podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, pričom z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že k nemu malo dôjsť tým, že orgány činné v trestnom konaní nevyvodili trestnú zodpovednosť

voči podozrivej, ale vyčkávali na začatie vykonávacieho konania podľa Civilného mimosporového poriadku.

24. Ústavný súd v tejto súvislosti odkazuje na odôvodnenie uznesenia okresnej prokuratúry, v ktorom bol korigovaný dôvod zastavenia trestného stíhania aj z dôvodu nenaplnenia objektívnej stránky prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, s čím sa napokon stotožnil aj prokurátor krajskej prokuratúry v napadnutom upovedomení. Orgány činné v trestnom konaní sa tak na základe sťažnosti a žiadosti sťažovateľa v 2. rade stotožnili s ním predloženým výkladom ustanovenia § 349 Trestného zákona. Za jediný dôvod na zastavenie trestného stíhania považovali nenaplnenie subjektívnej stránky skutkovej podstaty stíhaného prečinu.

25. Nenachádzajúc spojitosť medzi napadnutým upovedomením krajskej prokuratúry a namietaným porušením základného práva sťažovateľov podľa čl. 19 ods. 2 ústavy ani práva podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

26. Ústavný súd sa napokon pristavil aj pri oprávnenosti maloletého sťažovateľa v 1. rade, zastúpeného v konaní pred ústavným súdom advokátom na základe splnomocnenia udeleného sťažovateľom v 2. rade ako jeho zákonným zástupcom, podať ústavnú sťažnosť. V prejednávanej veci je totiž sťažovateľ v 2. rade v konflikte záujmov vo vzťahu k jeho možnosti ako zákonného zástupcu zastupovať maloletého sťažovateľa v 1. rade v konaní pred ústavným súdom či splnomocniť na také zastupovanie právneho zástupcu, a to s poukazom na § 31 ods. 2 zákona o rodine, podľa ktorého žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi, zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať. Stačí pritom len potenciálna možnosť, že by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom. Nevyžaduje sa už existujúca kolízia záujmov, stačí možnosť jej existencie. Tá je v zmysle judikatúry daná vždy, ak ide o konanie, v ktorom sú účastníkmi aj rodič, aj maloleté dieťa. (porov. *Pavelková, B.* Zákon o rodine. Komentár. 3. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2019. s. 186.). Vzhľadom na to, že ústavný súd z dôvodov už uvedených dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti sťažovateľov, nepovažoval za potrebné ustanoviť maloletému sťažovateľovi v 1. rade opatrovníka, pretože jeho ustanovenie by nebolo spôsobilé neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti žiadnym spôsobom zvrátiť, a predstavovalo by tak len formalizmus v konaní. Riešením tejto kolízie sa preto nebolo potrebné ďalej procesne zaoberať (obdobne I. ÚS 345/2023, I. ÚS 501/2022).

27. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľov stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2024

Miloš Maďar
predseda senátu